

۴-۱- مقدمه

آنچه در فصول قبل بیان گردید مجموعه‌ای از عملیات‌های آماری است که بر اساس آنها آنومالی عناصر و کانی‌های مختلف در نقاط نمونه برداری تعیین شدند. نتیجه‌ی تمام این عملیات‌ها تعیین محدوده‌هایی امیدبخش است که بدان‌ها «آنومالی» اطلاق می‌گردد. در این فصل براساس نتایج بدست آمده از فصول ۲ و ۳ آنومالی عناصر مهم مجزا شده و محدوده‌هایی امیدبخش تعیین گردیده است که این محدوده‌ها، محدوده‌های هدف برای مرحله‌ی بعد، یعنی کنترل آنومالی هستند.

این محدوده‌ها بر اساس ترکیب نتایج کانی‌سنگی و داده‌های ژئوشیمیایی مشخص شده‌اند و بر این اساس نقشه‌های دیگری تولید گردید که در ادامه شرح آن خواهد آمد.

۴-۲- آنومالی‌های عناصر مهم

۴-۲-۱- طلا

یکی از مهمترین عناصری که در ورقه‌های ۱۰۰۰۰ مورد توجه است طلا می‌باشد. در ورقه ۱:۱۰۰۰۰ چوبانان آنومالی قوی‌ای از طلا بدست نیامده است بطوریکه در هیچ‌یک از نمونه‌های کانی سنگی اثری از کانی طلا حاصل نگردید. نقشه شماره‌ی ۱ در انتهای گزارش نشان‌دهنده‌ی توزیع ژئوشیمیایی این عنصر است. از طرفی عیار طلا در این برگه بسیار پایین است بطوریکه مقدار آنومالی برای این برگه با توجه به پارامترهای انحراف‌معیار و میانگین، مقدار ۹ ppb بدست آمد که مقداری بسیار پایین است و بیشترین عیار بدست آمده برای طلا نیز مقدار ۹ ppb می‌باشد که نمی‌تواند چندان امیدبخش باشد. بر این اساس در توصیف آنومالی‌های این عنصر از آنومالی‌های درجه‌ی ۲ بدست آمده (بعثت پایین بودن بیش از حد) صرف‌نظر گردیده و تنها به آنومالی‌های درجه ۱ پرداخته شده است. محدوده‌های آنومال برای این عنصر و برخی از ویژگی‌های آنومالی‌های این عناصر در جدول (۴-۱) ارائه شده است. بر اساس این جدول ۳ محدوده آنومال برای طلا وجود دارد که مهمترین آن‌ها در حدود ۲/۵ کیلومتری شمال تا شمال غرب روستای چاه بینکو وجود دارد که در این محدوده ۲ نمونه دارای عیار آنومال (بیش از ۵-9 ppb) بودند. محدوده‌ی بعدی در جنوب غرب حوض پنج و شمال شرق نصرت آباد و نعمت‌آباد قرار دارد که یک نمونه‌ی آنومال با عیار (5) در آن وجود دارد.

فصل چهارم : تعیین آنومالی‌ها

و بالاخره محدوده‌ی سوم در ورقه‌ی الله آباد و در ۱۰ کیلومتری جنوب الله آباد واقع می‌باشد که دارای ۴ نمونه‌ی آنومال طلا با عیار (5-7ppb) می‌باشد. به همراه این عنصر، کانی‌های سنگین میمتیت، گالن، سروزیت، اسفالریت، ولغنت، اسمیت زونیت، مالاکیت، اورپیمان و رآلکار به چشم می‌خورد.

فصل چهارم: تعیین آنومالی‌ها

جدول ۴-۱: آنومالی‌های عنصر طلا در ورقه ۱: چوبانان

ردیف	نام برگردان	موقعیت جغرافی	نمودهای آنومال	درجه آنومال	مساحت تغیری (km ²)	آنومال‌های مطابق دیگر آنومال	انطباق با آنومال کالی سنگین	انطباق با آنومال گالی	لینیوزی	نوع آنومال
۱	کلیولومندی نهمال ۵	نوق آباد و نهاب	۳۰۱ (۹)، ۳۰۸ (۵)	۱	۲	آنومال درجه ۱ فاتحور آس، As, Ba, Co, Mo, Pb, Sr	...	آنومال درجه ۲ فاتحور آس	...	آنومال درجه ۱ فاتحور آس، سند آهد، آزولیدت، گراول استون
۲	شمال غرب روسیانه بیکو	دزوب غرب خراسان پیش ۶	۴۳۱ (۵)	۱	۶	آنومال درجه ۱ فاتحور آس، سند آهد روپیست دار، سند آهد پلازیک، سند آهد برشی، ماله‌سند و زنگلورا	...	...	...	آنومال درجه ۲ فاتحور آس، سند آهد، آزولیدت، گراول استون
۳	دزوب غرب خراسان پیش ۶	نوق آباد و نهمت آباد	۴۳۱ (۵)	۱	۷	آنومال درجه ۱ فاتحور آس، سند آهد، آزولیدت، گراول استون	...	...	...	آنومال درجه ۲ فاتحور آس، سند آهد، آزولیدت، گراول استون
۴	کلیولومندی نهمال ۱۰	الله آباد آباد	۴۷۶ (۵)، ۴۵۸ (۵)، ۴۸۳ (۶)، ۴۸۳ (۷)	۱	۳	آنومال درجه ۱ فاتحور آس، سند آهد، آزولیدت، گراول استون	اورپیمان و راندار	آنومال درجه ۱ فاتحور آس، سند آهد، آزولیدت، آندرویت، بوفر، سند آهد کالی سنگین	...	آنومال درجه ۱ فاتحور آس، سند آهد، آزولیدت، گراول استون

۴-۲-۴- مس

مس عنصر بسیار مهمی است که در بسیاری از غنی‌شدگی‌های فلزی و در بسیاری از فرایندهای کانی‌زاوی مقدار آن بالا رفته و دچار غنی‌شدگی می‌شود و با توجه به ویژگی‌های منحصر‌بفرد این عنصر (تجزیه شیمیایی راحت در آزمایشگاه و تشخیص ماکروسکوپی اکثر کانی‌های آن) همواره در اکتشافات ژئوشیمیایی ناحیه‌ای (مانند ورقه‌های ۱:۱) مورد توجه می‌باشد. در ورقه‌ی چوبانان نیز از عناصر مهم و مورد توجه مس می‌باشد. در نقشه‌ی شماره‌ی ۱۸ توزیع ژئوشیمیایی این عنصر نشان داده شده است و در نقشه شماره‌ی ۵۳ نیز توزیع نمونه‌های کانی‌سنگین حاوی کانی‌های این عنصر نشان داده شده است. با توجه به پارامترهای آماری بدست آمده برای این عنصر، مقادیر بالای 44 ppm بعنوان آنومالی درجه ۱ و مقادیر مابین 32 و 41 بعنوان آنومالی درجه ۲ انتخاب گردیده‌اند. همانطور که دیده می‌شود مقدار حد زمینه این عنصر در این ورقه بسیار پایین است (میانگین 18 ppm). بیشترین مقدار بدست آمده برای این عنصر نیز میزان 52 ppm از نمونه‌ی ۲۹۱ در برگه ۱:۵۰۰۰ نوق آباد است.

محدوده‌های آنومال برای این عنصر و برخی از ویژگی‌های آنومالی‌های این عناصر در جدول (۴-۲) ارائه شده است. بر اساس این جدول، ۴ محدوده آنومال برای مس در ورقه چوبانان وجود دارد. ۷ نمونه نیز حاوی ذرات کانی‌سنگین کانی‌های مس بوده‌اند که عبارتند از نمونه‌های ۸۸، ۸۸، ۸۳، ۸۶، ۸۵، ۸۴، ۲۹۸ و ۳۷۳ که حاوی ذرات ملاکیت بوده‌است. با توجه به نقشه‌ی ۱۸ و جدول (۴-۲) می‌توان دید که اصلی‌ترین تمرکز آنومالی عنصر مس در شمال ورقه‌ی نوق آباد و جنوب برگه‌ی الله آباد می‌باشد. در ورقه‌ی نه آب نیز یک آنومالی دیده می‌شود.

در مجموع می‌توان گفت که آنومالی‌های مس موجود در ناحیه چندان قوی نمی‌باشند و بنظر می‌رسد این آنومالی‌ها بیشتر در نتیجه تغییر در حد زمینه حاصل شده باشند، با این حال با توجه به حضور کانی‌سنگین ملاکیت در چهار نمونه نیاز به بررسی بیشتر در ناحیه حس می‌گردد.

فصل چهارم: تعیین آنومالی‌ها

جدول ۴-۳: آنومال‌های عنصر مس در ورقه ...نامه ای جوپلان

نوع آنومالی	لیتوژری	اطبلان با آنومالی کاری سنگین	اطبلان با آنومالی کاری سنگین	مساحت نفوذی (km ²)	آنومالی مطابق دریبر	ندوهنده‌ی آنومال (ppm)	نام برگه ...۱۵۵	موقعیت جغرافیایی	نیز
آندرزیت، آندرزیت - داسیست و موژرودنیت	آنومالی دریبر ۲ یا تکور ۳	...	...	۱	۹ Bi, Ba, Zn, Fe ۱ آنومالی های دریبر ۲ As, Co, Pb, Si	300 (46), 291 (52)	نوب آبداد	کیلومتری شمال شرقی روستای چاه بیدکلو	۱
آنومالی دریبر ۲	...	...	...	۰.۷	آنومالی دریبر ۱ آیا و دریبر ۲	307 (51)	نه آبداد	چاه بیدکلو	۲
آندرزیت، داسیست، سیک آهد، بدروش، ماسدینگ، گرافیت، استون و کاتیوورا	آنومالی دریبر ۱ آیا و دریبر ۲	...	...	۰.۶	آنومالی دریبر ۱ آیا و دریبر ۲	84 (50)	نوب آبداد	کیلومتری شمال غرب روستای حجج خرسچ و روستای حدض سه فرسخ ۲ کیلومتری جنوب نوب آبداد	۳
آندرزیت، داسیست، توپ و سیک آهد، مستکوبت-سیریت، کوارتزیت میکا دار و مرمر	آنومالی دریبر ۲	...	...	۰.۶	۹ Au, As, Co, Pb ۱ آنومالی دریبر ۲ Ph, Zn ۲ آنومالی دریبر ۲	474 (48), 483 (44)	نه آبداد	کیلومتری جنوب روستای آبداد	۴
آنومالی دریبر ۱ و ۲	آنومالی دریبر ۲	...	...	۰.۳	۹ As, Ba, Pb, Mo, Co ۱ آنومالی دریبر ۲ Fe, Au, As, Pb, Mn ۲ آنومالی دریبر ۲ Zn, Ba, Mo	308 (41), 309 (39), 310 (37), 311 (37)	نه آبداد	۰.۰ متري شمال غرب روستای چاه بیدکلو	۵
آنومالی دریبر ۱ و ۲	آنومالی دریبر ۲	آنومالی دریبر ۱ آیا تکور ۳	آنومالی دریبر ۱ آیا تکور ۳	۱.۵	Mn, Pb, Au, Co, Ni ۱ آنومالی دریبر ۲ Fe, As, Pb, Co ۲ آنومالی دریبر ۲ Sb Mn, Zn, Ba, Mo	481 (34), 458 (38), 464 (33), 476 (35), 504 (41), 510 (34)	نه آبداد	کیلومتری جنوب روستای ۹	۶

۴-۲-۳- آنومالی‌های عنصر سرب

سرب یکی از عناصر مهم کانسواری است در ورقه ۱:۱ چوپانان است که بسیار مورد توجه قرار گرفت. نقشه شماره ۲۶ در انتهای گزارش نشان‌دهنده‌ی توزیع ژئوشیمیایی سرب در ورقه چوپانان و نقشه شماره ۱ و ۵۰-۲ نیز نشان‌دهنده‌ی موقعیت نمونه‌های کانی‌سنگین حاوی کانی‌های گالان، سروزیت، میمتیت، سرب خالص، ماسیکوت، پیرومورفیت، و انادینیت و ولغونیت در این ورقه می‌باشد.

محدوده‌های آنومال برای این عنصر و برخی از ویژگی‌های آنومالی‌های این عناصر در جدول (۴-۳) ارائه شده است. بر اساس این جدول ۵ محدوده‌ی درجه‌ی ۱ آنومال برای سرب وجود دارد که مهمترین آن‌ها در جنوب محدوده‌ی یکصد هزار و در برگه ۱:۵۰۰۰۰ آباد وجود دارد که در این محدوده ۵ نمونه دارای عیار آنومال (بیش از 100 ppm) بودند. همچنین ۳ محدوده‌ی درجه‌ی ۲ آنومال دیگر برای سرب وجود دارد.

در داده‌های ژئوشیمیایی تنها نمونه‌ی حاوی مقدار نسبتاً بالای سرب نمونه‌ی ۴۵۹ ppm می‌باشد که حاوی 750 ppm سرب است. همچنین ۹ نمونه دارای عیار بین 100-208 ppm هستند و سایر نمونه‌ها دارای عیارهای پایین‌تر هستند. بر همین اساس نیز مقدار حدزمینه‌ی سرب در این ورقه (میزان میانگین) 29 ppm بدست آمد که مقدار بسیار پایینی است. مقادیر آنومالی درجه‌ی ۱ و درجه‌ی ۲ نیز بترتیب مقادیر بالای 80 و مقادیر بین 73-54 ppm می‌باشند. در نمونه‌های کانی‌سنگین نیز ۲ نمونه (نمونه‌های ۴۸۱ و ۸۶) حاوی اثرات کانی سولفیدی سرب (گالان) و ۳ نمونه (نمونه‌های ۴۸۱، ۸۶ و ۸۴) نیز حاوی کانی کربناته سرب (سروزیت) بوده‌اند. اکثر نمونه‌های کانی‌سنگین در نیمه شمال شرقی برگه ۱:۵۰۰۰۰ نوچ آباد و جنوبی برگه ۱:۵۰۰۰۰ آباد قرار گرفته‌اند و نمی‌توان تمرکز خاصی را برای این نمونه‌ها بیان نمود (نقشه ۱ و ۵۰-۲).

نکته‌ای که باید در اینجا بدان اشاره کرد رفتار ژئوشیمیایی سرب است که با توجه به موبیلیته بالا تمایل به تمرکز در اطراف اکسی‌هیدروکسی‌های آهن دارد بهمین خاطر تمرکزی از این عنصر همراه با آهن دیده می‌شود که ممکن است چندان قابل اعتماد نباشد.

فصل چهارم: تعیین آنومالی‌ها

جدول ۴-۳-۱: آنومالی‌های عصر سرب در درونهای چوب

ردیف	نام برگه	مقدار مغایر اضافی	نمودهای آنومال	درجه آنومال	نمودهای آنومال	مساحت تغذیه‌ی (Km ²)	اندیابی با آنومال کانسکین	اندیابی با آنومال آنالیز فلکتومی	نوع آنومالی
۱	ند آب	غرب روسیه چاه بینکو	آنومالی درجه ۲ فلکتومی، Zn, Sr, Mo, Co, Ba, As, Au	۱	۳۱۹ (116), 31 (195)	۲۳	آنومالی درجه ۳ و آنومالی درجه ۴ فلکتومی، آهک، ماسسست، گلکلومرا، آهک، پلیت و سیلیستون	آنومالی درجه ۱ فلکتومی، آهک، پلیت و سیلیستون	ژئوشیمی
۲	درحدود ۵ کیلومتری نوچ آباد	درحدود ۵ کیلومتری شرق روسیه سه فرسخ	آنومالی های درجه ۱ آنومالی های درجه ۲ Zn, Cu, As, ۱ درجه ۲	۱	76 (183), 84 (208), 81 (100), 86 (81)	۱۶	سازند چوپان متشکل از آهک پلاری، سیک اهک برشی، گلکلومرا، کانسکین	سازند چوپان و هفت‌تومن مشکل از سنگ آهک بلازک، سیک اهک برشی، مارن	ژئوشیمی و کانسکین
۳	درحدود ۲/۵ کیلومتری روستاهای کارستان باشیں ۶ بالا	درحدود ۲/۵ کیلومتری روستاهای کارستان باشیں ۶ بالا	Zn ۲ درجه ۲	۱	59 (82)	۴۰	آنومالی درجه ۱ فلکتومی، آهک روپیت دار گلکلومرا، مارن	آنومالی درجه ۱ فلکتومی، آهک بلازک، سیک اهک برشی، مارن	ژئوشیمی
۴	جنوب روسیه عباس آباد	درحدود ۱ کیلومتری جنوب روسیه عباس آباد	Zn ۲ درجه ۲	۱	552 (104)	۵۷	سازند تقره، دررسو و پاریب متشکل از سنگ آهک گلکلومرا، کاریان، مارن	آنومالی درجه ۱ فلکتومی، آهک گلکلومرا، کاریان، مارن	ژئوشیمی
۵	الله آباد	درحدود ۷ کیلومتری جنوب روستای الله آباد	Zn ۲ درجه ۲	۱	510 (110), 523 (80), 476 (167), 474 (138), 488 (110), 459 (750)	۵۵	مسسپید، کلرید، مسکوبیدت شیبدت، فلپیت، گلکلومدان، مرمر سیاه، کوارتزیت، میکار آهک، آهک اورپیت‌لین دار، و گلکلومرا، سیلیستون	آنومالی درجه ۳ مسسپید، کلرید، مسکوبیدت شیبدت، فلپیت، گلکلومدان، مرمر سیاه، کوارتزیت، میکار آهک، آهک اورپیت‌لین دار، و گلکلومرا، سیلیستون	ژئوشیمی
۶	نه آب	شمال روسیه چاه بینکو	Zn, Au ۱ درجه ۱	۱	510 (110), 523 (80), 476 (167), 474 (138), 488 (110), 459 (750)	۳	آنومالی درجه ۳ آهک اورپیت‌لین دار، و گلکلومرا، سیلیستون	آنومالی درجه ۲	ژئوشیمی
۷	شمال روسیه چاه بینکو	شمال روسیه چاه بینکو	Zn, Au ۱ درجه ۱	۱	510 (110), 523 (80), 476 (167), 474 (138), 488 (110), 459 (750)	۰.۹	آنومالی درجه ۲ فلکتومی، آهک، گلکلومرا، سیلیستون، مارن	آنومالی درجه ۱	ژئوشیمی
۸	الله آباد	درحدود ۹ کیلومتری جنوب روستای الله آباد	Cu, As, Zn, Sn, Fe, Mo, Cu, Ba, Bi, Cu ۲ درجه ۲	۲	300 (70), 309 (72)	۰.۹	آنومالی های درجه ۱، ۲، ۳	آنومالی درجه ۱	ژئوشیمی
۹	شرق روسیه سه فرسخ	شرق روسیه سه فرسخ	آهک، آهک روپیت، دار گلکلومرا، مارن	۱.۷	۸۰ (64)	۱.۷	سازند چوپان، فرخ و هفت‌تومن متشکل از سنگ آهک پلاری، سیک آهک برشی، کانسکین	سازند چوپان، فرخ و هفت‌تومن متشکل از سنگ آهک روپیت، دار گلکلومرا، مارن	ژئوشیمی و کانسکین
۱۰	الله آباد	درحدود ۹ کیلومتری جنوب روستای الله آباد	Cu, As, Co, Zn ۲ درجه ۲	۲	481 (63), 483 (71)	۰.۱	گالان اسفالریت، سسروزیت، اسمنت روبیت، مسکوبیدت، کلرید، مسکوبیدت شیبدت، قلپیت، مرمر، کوارتزیت میکار	آنومالی های درجه ۱ آهک، آهک، آهک، آهک، آهک، آهک	ژئوشیمی و کانسکین

۴-۲-۴- آنومالی‌های عنصر روی

عنصر روی مانند عنصر سرب از عناصر بسیار مهم در اکتشافات ژئوشیمیایی بحساب می‌آید. این عنصر هم در نمونه‌های کانی سنگین و هم در نمونه‌های رسوب آبراهه‌ای قابل ردیابی است. نقشه‌ی شماره‌ی ۴۲ نشان‌دهنده‌ی توزیع ژئوشیمیایی این عنصر در نمونه‌های رسوبات آبراهه‌ای برگه ۱:۱۰۰۰۰ ژئوشیمیایی چوپانان می‌باشد. همچنین موقعیت نمونه‌های کانی سنگین حاوی کانی‌های روی (اسفالریت و اسمیتزوئیت) در نقشه‌ی شماره‌ی ۵۱ نشان داده شده است. بر اساس نقشه‌ی شماره‌ی ۴۲، نمونه‌های آنومال روی در بخش شمال و جنوب ورقه ۱:۱۰۰۰۰ چوپانان جمع گردیده‌اند. بررسی نقشه‌ی ژئوشیمیایی عنصر روی و نقشه‌ی کانی سنگین آن نشان‌دهنده‌ی این مطلب می‌باشد که کانی‌های سنگین دقیقاً بر مناطق ژئوشیمیایی منطبق نمی‌باشند ولی کانی‌های سنگین اسفالریت و اسمیتزوئیت اکثرآ از آبراهه‌هایی به دست آمده‌اند که عموماً در بالادست آنها ناهنجاری‌های ژئوشیمیایی روی وجود داشته است.

حد زمینه‌ی عنصر روی در این ورقه ppm 49 بdst آمد و مقادیر آنومالی‌های درجه ۱ و ۲ بترتیب عبارتند از ppm 103 و مقادیر مابین 73-103 ppm. بیشترین مقدار بdst آمد برای روی در این ورقه ppm 177 است که از نمونه‌ی ۳۰۸ در شمال ورقه حاصل شده است. جدول شماره‌ی (۴-۴) نشان‌دهنده‌ی محدوده‌های آنومال بdst آمد برای عنصر روی می‌باشد که بر اساس این جدول ۵ محدوده‌ی آنومال روی بdst آمد است که سه محدوده‌ی آن دارای آنومالی درجه دو روی و دو محدوده‌ی دیگر علاوه بر آنومالی درجه ۲، دارای آنومالی‌های درجه ۱ روی نیز می‌باشند.

جدول ۴-۴: انواعی از عناصر روی در ورقه ... [۱] چپان

۴-۵-۲- آنومالی سایر عناصر مهم

در عملیات‌های ژئوشیمیایی در مقیاس ناحیه‌ای (که در آن عنصر ثابتی هدف نیست) معمولاً عناصر طلا، مس، سرب و روی بعنوان عناصری مهم مورد توجه هستند و عمدها این عناصر هستند که آنومالی‌های آن‌ها برای مراحل بعدی پیشنهاد می‌گردد. اما برای برخی از ورقه‌ها علاوه بر این عناصر با توجه به ساختارهای موجود عناصر دیگر نیز مورد توجه قرار می‌گیرند. اما از طرف دیگر عناصر دیگری نیز که در برخی از ورقه‌ها مهم تلقی می‌شود بررسی گردید که در زیر به توضیحاتی در مورد برخی از آن‌ها اشاره می‌شود.

۴-۵-۳- عنصر نقره

نقره عموماً همراه با طلا مورد توجه قرار می‌گیرد و عنصری است بسیار ارزشمند که در بسیاری از ورقه‌ها همراه با کانی‌زایی‌های موجود آنومالی و غنی‌شدگی نشان می‌دهد. در ورقه‌ی ۱:۱ چوبانان توزیع ژئوشیمیایی این عنصر در نقشه‌ی شماره‌ی ۹ نشان داده شده است. حد زمینه‌ی این عنصر در این ورقه تنها 25 ppm بود. آمدۀ که مقدار بسیار اندکی است و حداقل مقدار بدست آمدۀ نیز $3/58 \text{ ppm}$ می‌باشد که نمی‌توان آن را آنومالی حقیقی نامید. همچنین در این برگه اثری از کانی‌های نقره‌دار در نمونه‌های کانی‌سنگین بدست نیامده است.

۴-۵-۴- آرسنیک

آرسنیک عنصری مهم در ردیابی ذخایر هیدروترمالی بخصوص طلا محسوب می‌گردد و بعنوان عنصری کانساری محسوب نمی‌گردد اما در برخی موارد و بطور استثناء این عنصر بعنوان عنصری کانساری محسوب می‌شود. با توجه به عدم وجود کانی‌های این عنصر در نمونه‌های کانی‌سنگین می‌توان بیان نمود که بعید به نظر می‌رسد کانی‌سازی کانساری از این عنصر در محدوده رخنمون داشته باشد. توزیع ژئوشیمیایی این عنصر در نقشه‌ی شماره‌ی ۱۰ نشان داده شده است. ماکزیمم مقدار این عنصر در این ورقه 38.6 ppm می‌باشد.

۴-۵-۵- بیسموت

بیسموت نیز عنصری ردیاب محسوب می‌گردد که بندرت بعنوان عنصری کانساری معروفی می‌گردد. در این ورقه نیز اثری از کانی‌های آن در نمونه‌های کانی‌سنگین بدست نیامد و ماکزیمم مقدار بدست آمدۀ برای آن تنها 1.08 ppm می‌باشد که نمی‌تواند چندان مهم و قابل توجه باشد و آنومالی‌های بدست آمدۀ برای آن را (نقشه‌ی شماره‌ی ۱۳) می‌توان در نتیجه‌ی تغییرات لیتلولوژیکی دانست.

۴-۲-۵-۴-کادمیم

کادمیم نیز عنصری ردياب اما برای نهشته‌های عمدتاً هیدروترمالی سرب و روی می‌باشد که مقادیر آنومال آن می‌تواند بعنوان رديابی برای اين عناصر فلزی بکار رود. نقشه‌ی شماره ۱۴ نشان دهنده‌ی توزیع ژئوشیمیایی اين عنصر در ورقه چوپانان می‌باشد که همانطور که دیده می‌شود اصلی‌ترین آنومال آن در بخش شمال‌غربی و جنوب ورقه دیده می‌شود که چندان مطابق با آنومالی اصلی سرب و روی در منطقه نمی‌باشد. حد زمینه اين عنصر در ورقه چوپانان ۰.۱۸ ppm و ماکزیمم مقدار آن ۰.۲۲ ppm می‌باشد که نشان‌دهنده‌ی مقدار بسیار پایین برای اين عنصر است که نمی‌توان بر اساس آن و بتنهای قضاوت نمود.

۴-۲-۵-۵-آهن

در برخی از عملیات‌های اکتشافات ژئوشیمیایی برگه‌های ۱:۱۰۰۰۰۰، آهن بعنوان عنصری بسیار مهم مدنظر است و همواره تلاش برای یافتن پتانسیل‌های ذخایر آن در این مقیاس تلاشی دائمی است. در برگه چوپانان نقشه‌ی شماره ۴ نشان‌دهنده توزیع ژئوشیمیایی عنصر آهن است و نقشه‌های شماره ۴۷ و ۴۸ توزیع کانی‌های اکسیدی و اکسی-هیدروکسیدی آهن را در این محدوده نشان می‌دهد. با توجه به مقادیر عنصری آهن می‌توان بیان نمود که عیارهای آهن در این بخش چندان بالا نیستند. بالاترین عیارهای آهن در حدود ۶-۸٪ درصد می‌باشد که چند نمونه حاوی این عیار در بخش شمالی و جنوب غربی ورقه چوپانان دیده می‌شوند. در بخش کانی سنگین نیز بالاترین عیار مگنتیت (کانی اصلی در کانی‌زایی‌های آهن) ۱۱۱۸ ppm می‌باشد که در بخش جنوبی برگه الله‌آباد دیده می‌شود. بر اساس نقشه‌ی زمین‌شناسی اثری از شرایط مساعد برای تجمع اقتصادی آهن وجود ندارد اما با این حال آهن نیز بعنوان عنصری نسبتاً مهم (با توجه به مقادیر بالای خود) مدنظر قرار گرفت.

۴-۲-۵-۶-مولیبدن

مولیبدن عنصری است بسیار مهم که هم بعنوان ردياب و هم بعنوان عنصری کانساری مدنظر قرار می‌گیرد. اصولاً کمتر برگه‌ای است که در آن به مقادیر بالای مولیبدن بعنوان آنومالی نگریسته نشود. حد زمینه بسیار پایین مولیبدن همواره کار با این عنصر ارزشمند بعنوان یک ردياب را سخت گردانیده و بیشتر بر روی نمونه‌های کانی سنگین این عنصر اتکا می‌شود. ذخایر مولیبدن از ذخایر بسیار مهمی است که در اکتشافات کوچک مقیاس همواره مورد توجه است. در نمونه‌های چوپانان کانی پوئلیت ($PbMoO_4$) و ولفوئیت ($CaMoO_4$) از جمله کانی‌های سنگین این عنصر می‌باشند که البته انطباقی با ناهنجاری ژئوشیمیایی آن ندارند. کانی ولفوئیت بعنوان کانی اکسیدی سرب در این برگه در بخش سرب ارائه شده‌است، بنابراین در این بخش از دوباره کاری پرهیز می‌شود.

در توزیع ژئوشیمیایی این عنصر (نقشه ۲۲) در مجموع ۷ نمونه دارای مقادیر بالای ppm ۱ هستند که در خور توجه می‌باشند. ماکزیمم مقدار این عنصر در نمونه‌های آنالیزی ppm ۱۷.۶۳ باشد که از نمونه‌ی ۸۴ بدست آمده است. ۶ نمونه‌ی حاوی حداقل مقدار مولیبden (مقادیر بالای ۱ ppm) در شمال و جنوب منطقه دیده می‌شوند. با توجه به همراهی کانی‌زایی‌های مولیبden با سرب، آنومالی جداًگانه‌ای برای این عنصر تعریف نخواهد شد و بررسی صحرایی در قالب همان آنومالی‌های سرب صورت می‌پذیرد.

۴-۵-۲-کروم

کروم عنصری است که عموماً در ساختارهای اولترامافیک- مافیک حد زمینه آن بالا می‌رود و تحت شرایط خاص در این ساختارها می‌توان بصورت اقتصادی نیز تجمع پیدا کند. در ورقه چوپانان میزان حد زمینه‌ی بدست آمده برای کروم (90.78 ppm) میزان نسبتاً متوسطی است. نقشه‌ی ۸ نشان‌دهنده‌ی توزیع ژئوشیمیایی این عنصر در ورقه چوپانان است. ماکزیمم مقدار بدست آمده برای این عنصر مقدار ppm ۱۳۲۷ است و در میان داده‌ها، ۸ نمونه دارای مقادیر بالای ppm ۴۰۰ دیده می‌شود. با توجه به نقشه‌ی ۸، اصلی‌ترین تمرکز کروم و در واقع آنومالی اصلی آن در بخش جنوبی الله‌آباد می‌شود که با لیتوولوژی موجود در نقشه‌ی زمین‌شناسی مطابقت دارد.

۴-۵-۲-۷-آنتی‌موان

آنـتـیـموـانـ عـومـاًـ هـمـراـ باـ آـرـسـنـیـکـ بـعـنـوـانـ رـدـیـابـیـ قـدـرـتـمـنـدـ بـرـایـ کـانـیـسـازـیـهـاـیـ هـیـدـرـوـتـرـمـالـیـ(ـبـخـصـوصـ طـلاـ)ـ مـعـرـفـیـ مـیـشـودـ.ـ اـمـاـ مـقـادـیرـ بـدـسـتـ آـمـدـهـ بـرـایـ اـيـنـ عـنـصـرـ درـ اـيـنـ وـرـقـهـ چـنـدانـ بـالـاـ بـنـوـدـهـ بـهـطـورـیـ کـهـ ماـكـزـیـمـ مـقـدـارـ مـوـجـودـ بـرـایـ اـيـنـ وـرـقـهـ تـنـهـ 0.81 ppm مـیـبـاشـدـ.ـ باـ تـوـجـهـ بـهـ رـفـتـارـ خـاصـ ژـئـوـشـیـمـیـایـیـ اـيـنـ عـنـصـرـ مـیـتـوانـ بـیـانـ کـرـدـ کـهـ مـمـکـنـ اـسـتـ تـجـمـعـاتـ اـيـنـ عـنـصـرـ درـ طـبـیـعـتـ بـاـ تـوـجـهـ بـهـ حـضـورـ اـكـسـیدـهـاـیـ آـهـنـ وـ مـنـگـنـزـ (ـبـخـصـوصـ درـ رـسـوـبـاتـ آـبـرـاهـمـهـاـ)ـ بـسـیـارـ بـالـاـ بـرـوـدـ .ـ

با توجه به نقشه‌ی ۲۹ غـنـیـشـدـگـیـ اـصـلـیـ اـيـنـ عـنـصـرـ درـ گـوـشـهـیـ جـنـوـبـیـ وـرـقـهـ دـیدـهـ مـیـشـودـ.

۴-۵-۲-۹-قلع و تنگستان

این دو عنصر عموماً با توده‌های نفوذی اسیدی دیده می‌شوند که در نقشه‌های ۳۱ و ۳۹ توزیع ژئوشیمیایی آن‌ها در این ورقه ارائه شده است. با توجه به اینکه در میان داده‌های این دو عنصر مقدار بالایی بچشم نمی‌خورد. همچنین با توجه به عدم بدست آمدن کانی‌ای از کانی‌های قلع در نمونه‌های کانی‌سنگین، نمی‌توان به وجود کانی‌زایی آن در

این ورقه امیدوار بود. البته کانی شتلیت (CaWO_4) که یکی از کانی‌های سنگین عنصر تنگستن می‌باشد در این برگه در ۵ نمونه و در بخش جنوبی برگه‌ی الله‌آباد به چشم می‌خورد (نقشه‌ی ۵۸).

۴-۲-۵-۱- باریم

نقشه شماره ۱۱ نشان‌دهنده توزیع ژئوشیمیایی این عنصر در این برگه و نقشه شماره‌ی ۴۵ نیز نشان‌دهنده‌ی توزیع مقادیر کانی‌سنگین کانی باریت می‌باشد. با توجه به مقادیر ژئوشیمیایی، بیشترین مقدار برای این عنصر حدود ۳۶۳۷ ppm است. میزان آنومالی برای این عنصر مقادیر بالای ۸۹۰ ppm می‌باشد که خود این مقدار نیز مقداری بالا در نمونه‌های آنالیزی است. با توجه به نقشه‌ی شماره‌ی ۱۱ بالاترین مقادیر برای این عنصر در شمال روستای چاهینکو و جنوب الله‌آباد دیده می‌شود که می‌تواند بیشتر با کانی‌زایی‌های سرب و مس موجود در این مناطق مرتبط باشد. در نمونه‌های کانی‌سنگین (نقشه ۵۴) نیز بالاترین مقادیر باز در حواشی روستای نوق آباد و جنوب روستای الله‌آباد دیده می‌شوند.

۴-۲-۶- سینابر

سینابر یا سولفید جیوه از مهمترین کانی‌های ردياب برای ذخایر گرمابی بخصوص نوع طلدادار است. اين کانی مهم در رديابی طلا فاکتور بسیار مهمی می‌باشد و می‌توان از آن بعنوان یکی از اصلی‌ترین کانی‌های ردياب نام برد. در این برگه فقط نمونه ۴۶۱ حاوی سینابر می‌باشد که در نقشه‌ی شماره‌ی ۵۳ جانمایی نمونه‌ی حاوی این کانی ارائه شده است. مقدار سینابر در این نمونه ۰.۸۷ ppm می‌باشد که در جنوب برگه‌ی الله‌آباد به چشم می‌خورد.

۴-۲-۵-۱۲- سایر عناصر

برای مابقی عناصری که تا کنون ذکر نگردیده‌اند نیز داده‌ی قابل توجیه بچشم نمی‌خورد بنابراین از ارائه توضیحات درمورد آن‌ها خودداری می‌شود.

۴-۳- تعیین آنومالی‌های نهایی

تا کنون آنومالی‌های پراکنده‌ی عناصر مختلف مورد بررسی قرار گرفت اما آنچه که می‌بایست درنهایت تهیه گردد نقشه‌ای است ترکیبی که در آن تمامی محدوده‌های آنومال تعیین و برای مرحله‌ی بعد، یعنی بررسی صحرایی مورد استفاده قرار گیرد.

برای بدست آوردن چنین نقشه‌ای از ترکیبی از آنومالی‌های عناصر طلا، مس، سرب، روی، مولیبدن، آرسنیک، آهن و آنتیموان در داده‌های ژئوشیمیایی و نیز از نمونه‌های کانی‌سنگین حاوی مالاکیت، سروزیت، گالن، میمتیت،

ماسیکوت، ولغتیت، اسفالریت، اسمیت زونیت، سینابر و پوئلیت استفاده گردید. در ابتدا کلیه آنومالی‌های ذکر گردیده ترسیم گردیدند و در نهایت با حذف برخی از آنومالی‌هایی که تنها مربوط به یک عنصر بودند و یا چند عنصر با مقادیر پایین در آن‌ها دیده می‌شد، جدول (۴-۵) و نقشه‌ی ۶۰ تهیه گردید. همچنین در حذف و یا عدم حذف نمونه‌ها موقعیت مکانی نمونه‌های آنومال نسبت به یکدیگر در نظر گرفته شده است. جهت تلفیق داده‌ها، از نقشه‌ی زمین‌شناسی و واحدهای مربوط به آن و همچنین میزان عیار مطلق هر عنصر و پردازش کانی‌های سنگین استفاده گردید. بدین ترتیب عناصر سرب، روی، مس به عنوان عناصر مهم در این برگه شناخته شده‌اند و بقیه عناصر آنومال به عنوان پارامترهای احتمالی آنها در نظر گرفته شده‌اند. (جدول ۴-۵) همچنین نقشه‌ی ۶۰ نشان دهنده‌ی نمونه‌ها و نواحی آنومال بر روی محدوده‌ی ۱:۱۰۰۰۰ چوپانان می‌باشد.

جدول ۴-۵- نمونه‌های آنومال نهایی در ورقه چوبانان که برای مرحله بعد (کنترل آنومالی) پیشنهاد گردیده‌اند.

Sample ID	X	Y	First Class Anomaly	Second Class Anomaly	Heavy Mineral Anomaly
CG-017	264862	3758214		Mo(0.95) , Sb(0.71), Fac2	Vana(2), Mim(3)
CG-019	265282	3759312			Gal(2) , Ceru(2) , Vana(1)
CG-034	262118	3763592		Ag(0.52)	Sch(5)
CG-048	259732	3760818		Ag(0.58)	Ceru(2) , Nalead(1) , Mim(4) , Wulf(5)
CG-053	259165	3763270			Mim(2) , Wulf(4)
CG-059	257657	3761186	Pb(82)	Zn(77)	
CG-076	263796	3757708	Pb(183)	Zn(76)	
CG-080	262690	3757287		Pb(64)	Real(4) , Orp(3) , Pow(3)
CG-081	262047	3757582	Pb(100)		
CG-083	261518	3757703			Ceru(2) , Mal(1) , Smit(1)
CG-084	260110	3757934	As(32.4) , Cu(50) , Mo(17.63) , Pb(208)		Ceru(2) , Mal(3) , Smit(2) , Mim(5) Real(1) , Orp(2) , Wulf(9)
CG-085	259553	3757737			Gal(2) , Ceru(2) , Mal(3) , Sph(1) , Smit(1) Mim(2) , Wulf(3)
CG-086	259506	3757419	Pb(81)		Gal(2) , Ceru(3) , Mal(3) , Sph(2) , Smit(1) , Mim(2) , Pow(20) , Wulf(3)
CG-088	258505	3756914			Mal(1)
CG-193	251852	3746804			Nalead(4)
CG-270	267041	3741454			Gal(2) , Ceru(1)
CG-278	264085	3723939		As(25.5)	Gal(2) , Ceru(7) , Sph(1) , Smit(5) , Nalead(12) , Maci(4)
CG-291	249786	3760939	Ba(892) Cu(52)		
CG-294	246252	3765506	Fe(48880) , Ba(1839)	Bi(0.94) , Zn(81), Fac 3, Fac 4	
CG-298	246449	3764404		Au(3) , Ba(715)	Mal(3)
CG-299	249019	3762197	Zn(103)	Fe(34657) Ba(811)	
CG-300	248666	3761966	Fe(60713) , Ba(1190) , Bi(1.08) , Cu(46) , Zn(109)	As(22.8) , Co(17) , Pb(70) , Sr(651), Fac 1, Fac 3	
CG-301	247893	3762569	Au(9)		
CG-307	244190	3760153	As(26.8) , Cu(51)	Au(3)	
CG-308	243571	3759653	Au(5) , As(38.6) , Ba(1329) , Co(19) , Mo(1.04) Pb(94) , Sr(866) , Zn(177), Fac 4	Fe(33037) , Cu(41), Fac 1, Fac 3,	
CG-309	243241	3759432	Mo(1.03)	Au(4) , As(25) , Cu(39) , Pb(72) Zn(78)	
CG-310	242858	3759433	Ba(942)	Au(4) , As(21.3) , Cu(37) , Mo(1), Zn(73), Fac 4	
CG-311	243005	3758944	As(28.7) , Pb(95)	Ba(755) , Cu(37)	
CG-319	244468	3757066	Pb (116)		
CG-362	243945	3746479			Nalead(1)
CG-373	244004	3743462			Mal(2)
CG-431	248956	3741649	Au(5)		
CG-447	224009	3713382	Ni(79)	Au(4) , Co(17), Fac 3	Gal(2) , Ceru(2)
CG-456	229817	3711163	Fe(43804) , Co(25) , Ni(74) , Sb(0.81), Fac 3	Mn(857) , Zn(85)	

ادامه جدول ۴-۵- نمونه‌های آنومال نهایی در ورقه چوپانان که برای مرحله بعد (کنترل آنومالی) پیشنهاد گردیده‌اند.

Sample ID	X	Y	First Class Anomaly	Second Class Anomaly	Heavy Mineral Anomaly
CG-458	231963	3710748	Au(5), Co(23), Ni(101), Sb(0.74), Fac 3	Fe(32246), Cu(38), Mn(813), Zn(78)	
CG-459	232111	3710861	Ni(85), Pb(750), Sb(0.6)	Au(3), Zn(79)	
CG-461	231108	3712754		Au(3), Ni(65), Sb(0.73), Fac 3	Gal(5), Ceru(7), Sph(1)Smit(3)
CG-464	232466	3711960		Au(4), Cu(33)	
CG-470	232079	3715815		Au(3)	Sch(2), Pow(12)
CG-472	232934	3716965			Sch(1), Pow(7)
CG-474	234670	3714324	Cu(48), Pb(138)		
CG-475	235455	3711766		Au(4)	Gal(4)Ceru(20) Sch(3)Sph(2)Smit(8)Nalead(7) Mim(3)Maci(3)
CG-476	235492	3711310	Au(5), Pb(167)	Co(18), Cu(35), Zn(76)	
CG-477	234563	3716871		Au(3)	Pow(12)
CG-479	235549	3713763			Gal(2), Ceru(2), Smit(1), Maci(1), Pow(20)
CG-480	235820	3714004		Au(3), Sb(0.7)	Gal(7)Ceru(10) Sch(3)Sph(2)Smit(7) Mim(2)Maci(3) Pow(10)
CG-481	237026	3712905	Au(6)	As(24.5), Co(18), Cu(34), Pb(63)	Gal(7), Ceru(10), Sph(3), Smit(7), Mim(2), Wulf(4)
CG-483	237222	3712441	Au(7), As(30.6), Co(20), Cu(44)	Pb(71) Zn(76)	
CG-488	237347	3715575	Ba(1311), Pb(110)	Fac 4	
CG-493	237955	3717219			Nalead(1), Pow(5)
CG-498	239592	3720366			Gal(2)Ceru(1), Smit(1)
CG-504	240596	3715706	Mn(1586)	Au(4) As(23.7) Co(18)Cu(41) Mo(0.94)	
CG-506	241074	3716891		Sb(0.7)	Ceru(2), Smit(2), Nalead(1), Maci(2)
CG-510	242447	3717827	Pb(110)	Co(18), Cu(34), Mn(888), Mo(0.98)	
CG-516	244857	3715708		Sb(0.7), Fac 3	Gal(5), Ceru(10), Sph(2), Smit(7), Nalead(6), Maci(5)
CG-517	244523	3715865			Gal(2)Ceru(2) Smit(1)
CG-519	242340	3714671			Gal(2), Ceru(1), Smit(1)
CG-523	242386	3713040	Pb(80)		
CG-528	244633	3712560			Gal(4), Ceru(3), Sph(1), Smit(3), Pow(80)
CG-535	247557	3713624		Fac 3	Ceru(1) Nalead(1)
CG-552	261594	3711354	Pb(104), Fac 4		
CG-559	266268	3711366			Gal(1), Ceru(10), Sph(1), Smit(7), Nalead(5), Maci(4), Pow(5)

Smit = Smithsonite

Maci = Massicot

Pow = Powellite

Nalead = Native lead

Mal = Malachite

Gal = Galena

Vana = Vanadinite

Ceru = Cerussite

Wulf = Wulfenite

Orp = Orpiment

Sph = Sphalerite

Mim = Mimetite

Sch = Scheelite

Real = Realgar